

**Gi'ch ni pxääl Pab loh ria behn
ni ba rile laadx xtiidx Jesucrist
ni re leen xliuh behn**

GALACIA

La Carta Del Apóstol San Pablo A Los Gálatas

en

el zapoteco de San Pedro Quiatoni

La Carta Del Apóstol San Pablo A Los Gálatas

en

el zapoteco de San Pedro Quiatoni

Version Electrónica, 2011

Publicado por Liga Bíblica Internacional, 2011

Se permite copiar, distribuir y comunicar públicamente la obra bajo las siguientes condiciones:

- Reconocimiento. Reconozca a la Liga Bíblica los derechos que tiene en la impresión o distribución de esta obra, deslindándola de responsabilidad alguna por cualquier uso que se le de a la presente publicación.
- No comercial. No puede utilizar esta obra para fines lucrativos.
- Sin obras modificadas. No se puede alterar, transformar o generar una obra a partir de ésta.

Gi'ch ni pxääl Pab loh ria behn ni ba rile laadx xtiidx Jesucrist ni re leen xliuh behn GALACIA

1 ¹Nah re nak Pab. Ni nak nah post, nada gak behn gichliuh pkaa rehdx nah, nila gaka behn gichliuh pxääl nah guy xtiidx Dios. Mer le Jesucrist riop behn Dios ni nak xtadn ni pteed giäl mbahñ kua' behn wahñ behn stob, laa behna pkaa rehdx nah. ²Ria behn ni re re ni ba rile laadxa xtiidx Jesucrist, rian laa behn dzukuaan gi'ch re lohd ria la't ni nud leen xliuh behn Galacia ni ba red loh xtiidx Jesucrist. ³Dios ni nak xtadn y Jesucrist ni nak behn ni nunia tuhñ, laa behn guunlä'y la't, naaza deed behn giäl rsi laadx loxdood. ⁴Jesucrist pteed behn laa behn guit behn zek ya xkiäl kieen y zi'k mod dxiriääl loh giäl kiee ni nu gichliuh re. Jesús bdeed behn loh ria ni'k, goka zi'k ni rchaa laadx Dios ni nak xtadn. ⁵Lyäsyän Dios chigiääl te, zi'k ndzäab gieen.

Nad stob diidx ni kuää tuhñ loh xkiäl kieen

⁶Nah re, rcheh ro' ka gal lo ran lohd, lolla nan sa byu'd y bak psaniad xtiidx Dios. Dios nak ni pkaa rehdx la't, been behna laa ni rya ro' ka Jesucrist la't, xiäl naa la't lla pkadiahd stob diidx ni nen ntsäy, la't xliohd ni'k zuuna wen ya xkiäl kieed. ⁷Nak diidx le gon la't, nad stob diidx ni rsya xkiäl kiee mniet. Ria stomaz diidx ni zääd, zääd sa na lliod gak gan xieen ikd y rak laadxa tsaa na xtiidx Jesucrist ni rsya xkiäl kiee mniet. ⁸Naa bal nak nu behn गया stob diidx giäba: “Nde nak diidx ni rsya xkiäl kiee mniet”, y la't lla gakbeed nada gak zi'k nak diidx ni bgie kan lohd, behn ro'k gabihl gie na. Chu tas ni'k, mase laa gak nah re o tohb ank gidyuya stob diidx lohd, ria ni'k gabihl gie na. ⁹Diidx ni ba rap lohd, giapa lohd stob: bal nak nu tohb behn गया stob diidx giäba lohd: “Nde nak

diidx ni rsya xkiäl kiee mniet” y nada gak zi'k nak diidx ni ba wele laadxd, behn ro'k gabihl gie na.

¹⁰Nah kayun zi'k ni rchaa laadx Dios, nada gak kagil ladx ya'n nah zakru loh ria behn gichliuh. ¡Bal nak nah kil ladxa ya'n nah zakru loh ria behn, ni'k zaloh na nad nah gak behn ni ruun xmandad Jesucrist!

Ria diidx ni rseed Pab ria behn, Jesucrist pteeda kua' Pab

¹¹Ria la't ni ba rile laadxd xtiidx Jesucrist, ndzääb gand: “Ria diidx ni rsya xkiäl kiee mniet ni ruy ka loh ria behn, nada gak behn gichliuh pchähil laadx beena; ¹²nada gak behn gichliuh pteeda nah y nada gak sa' mniet pseeda nah. Diidx re, laa gak te Jesucrist pteeda nah y pseeda nah.”

¹³La't ba biehnd rson, zi'k naka nah ben zi'k ni ruun ria behn Israel, ndzeb ro' xin ka rliaa rak ran loh ria behn ni ba wele laadx xtiidx Jesucrist, za zatil behna lad ni re ta za; nah gok ladx snitlo te ria behna. ¹⁴Tsana zu ra loh ria behn Israel, nah run ra gan ria loh behn sa ni ria rakn; run gan run zia' te zi'k ni zääd xcostumpr tagol xsahnn. ¹⁵Nak Dios ba ble behn nah gun xmandad behn tsana kaihd ra nah dxiin gichliuh. Ni'k been behna laa ni rya behn nah. Pchiin ka dzeh ¹⁶tsana Dios bluuy behn lli'n behn gon, zek guy xtiidxa loh ria behn ni nad gak behn Israel lliod riee giäl lah behn loh xkiäl kiee behn. Nah ni tohb behn nad niptidx rson loh lliod gun. ¹⁷Naaza nad nya llun leen giehdx Jerusalén ñaka rson loh ria behn ni ba nak post, ñap loh behn lliod gun. Nad ñun zi'k, nah za ak leen xliuh behn Arabia, loll zek byok za leen giehdx Damasco.

¹⁸Ba gok tsohn ihz ni zu zi'k kani xtiidx Jesucrist, zek ra bya leen giehdx Jerusalén rak ladx gumbe Bäd. Ro'k bzu ro' lihdx Bäd chop xmal. ¹⁹Nah nad ñan loh ria stomaz post, tohb sa Llandiaaw ni nak xpech behn ni nunia tuhñ, ni'k sa gon loh. ²⁰Nah re gon la't, Dios nahn behn, diidx re ni kakua lohd diidx le na.

²¹Ro'k briäl za leen xliuh behn Siria y Cilicia. ²²Nak zek ria behn ni ba rile laadx xtiidx Jesucrist ni nu leen xliuh behn Jude, kaihd behn gumbee nah. ²³Laa ria behn riehn sa diah behn ni zääd diidx: “Behn ni rgiil tuhñ, naa laa na ba kayuy xtiidx Jesucrist, diidx ni gok laadx behn ñuun behn gan nitloh na”. ²⁴Ria behn ro'k rsakloh na Dios, laa ni ba wele ladx xtiidx Jesucrist.

Ni rak chop tir weh Pab Jerusalén

2 ¹Tsana ba gok pchii dah (14) ihz, zek bya leen giehdx Jerusalén stob ak; byon riopn Bernabé naaza wenii Tit. ²Nah bya ro'k,

laa ni bluuy Dios nah ndzááb tsa. Tsana ba zu leen giehdxa, zek brien bgien diidx ria san ria behn ni rnibee ni ba rila laadx xtiidx Jesucrist. Ro'k bdixläy xtiidx Dios ni rsya xkiäl kieen, ni ruy ka ria loh behn ni nad gak behn Israel. Bdxixläy diidx ro'k loh behn, zek ria dxiin ni ben y ria dxiin ni kayun nak gaka dxiin xlia'. ³Zi'k za Tit ni zanii ka, loll ni'k behn grieg naka, nada gak behn Israel, ria behn rek ni rnibee nad behn mbää diidx ndzááb tiu tla' tla' bää ka Tit zi'k naka xcostumpr behn Israel. ⁴Nde tohb chop behn ni rbää sa loh na ba rila laadx xtiidx Jesucrist, ni'ka byu' na lohn ngä'ch ga, psloh blä'cha tuhñ lli mod dxu'n ya nadn gieen costumpr ni zääd, laa ni ba rila laadxn xtiidx Jesucrist. Ria behn ro'k rak pak laadxn nibee na tuhñ dxok zan gieen zi'k ni ruun ria behn Israel. ⁵Tuhñ re nadn ndeed loseins nak ni ñuun behn ro'k gan nkuadiah xtiidxa, laa ni rchiga'n la't kuetipd loh diidx re ni rsya xkiäl kiee mniet, ni nak diidx le.

⁶Ria behn ni re rek ni lloob xtiidx, ni'k nak ni rnibee loh ria te xpehn Jesús, ni tohb rson ya nad behn ndeed ra nah (mase ndeed behn rson nah, nah nad tsu cuidad lli cos ro' na nak behn, nak Dios nad behn tsu' cuidad chu ni'k nak ni sak). ⁷Gar ni ndeed behn rson nah, laa ria behn gokbee behn ñaka Dios pxääl nah guy diidx ni rsya xkiäl kiee mniet, guya loh ria behn ni nad gak behn Israel. Gokbee behn ni ble Dios nah zi'k ni ble ka Dios Bäd guya xtiidx Jesucrist ria loh behn Israel. ⁸Naa nah gon la't: Dios ni pxääl Bäd loh behn Israel, laa gak za Dios ro'k pxääl nah loh behn ni nad gak behn Israel.

⁹Llandiaaw ria na Bäd naaza Lluah, laa llä ria ni'k nak ni lloob diidx rnibee loh ria te behn ni ba rila laadx xtiidx Jesucrist. Yon ka behn re, gokbee behn laa gak Dios pteed dxiin re dzugieen. Rellä na gok xtiidxn tohb sa zek mnaaz behn nian riop kan Benrnabé. Laa ria behn pchaa laadx behn nak tuhñ tson gien xtiidx Jesús loh ria behn ni nad gak behn Israel y laa behn chie behn ria loh behn ni nak behn Israel. ¹⁰Nde sa mnab behn lohn; laa behn rähb behn nak yääl laadxn ria behn prob, ni'k ndzááb las laadxna. Nah ba nan ni'k ndzááb gaka zek nehza runa.

Tsana bdoxni Pab Bäd leen giehdx Antioquía

¹¹Tsana biid Bäd leen giehdx Antioquía, ro'k bdoxnii Bäd, rohn loh Bäd: “Ria ni kayuul nada gak zakru”. ¹²Nak ni been Bäd, tsana nehz sa byaa Bäd rahw Bäd giät ria Bäd behn ni nad gak behn Israel. Ro'k zu Bäd tsana lla byaa behn ni pxääl Llandiaaw; zek lla wika Bäd, laa ni pchehb Bäd gok mna Bäd loh ria behn Israel, ni ba nu

sen. ¹³Zek ria stomaz behn ni ba rila laadx xtiidx Jesucrist ni nak behn Israel, been gak za na zi'k ni been Bäd. Bluuy loh Bäd nad Bäd dxaaloh ria behn ni nad gak Israel y mod ro'k beena gan psigiee na asta Bernabé. ¹⁴Tsana gon nad xmod behn gak zi'k ni rseed diidx ni rya xkiäl kieen, zek nehza galäy loh ria te ria behn ni brie ra, rohn loh Bäd: "Luuy behn Israel nakal y ruul zi'k ni ruun behn ni nad gak behn Israel. Bal nak laa gak luuy nal guun zi'k ni ruun behn Israel, naa zek çlli ngiähl rak laadxal laa juers ria behn ni nad gak behn Israel guuna zi'k ni ruun behn Israel."

¹⁵Tuhñ nakn behn Israel, ro'k gokn ptooo, nad tuhñ gak zi'k nak behn re tas, ni nad gumbee Dios. ¹⁶Naa tuhñ ndon, mase gieen gan gieen ria te zi'k ni rnii loh diidx ni psa'n Moisés, nak loh Dios lal tas nak tuhñ behn giäl kiee; Dios rka' behn mniet laa ni rila laadx mniet xtiidx Jesucrist. Zek nehza tuhñ, tuhñ ni nakn behn Israel wele gak za laadxn xtiidx Jesucrist, zek gan Dios lohn zi'k nak tas tohb behn ni llete xkiäl kiee. Bal nak tohb behn ruuna zi'k ni rnii loh diidx ni psa'n Moisés, nak loh Dios behn ro'k lal tas naka behn giäl kiee.

¹⁷Naa bal nak tuhñ rkiin za chile laadxn xtiidx Jesucrist, zek gan Dios lohn zi'k nak tas behn ni llete xkiäl kiee; ni'k zaloh na tuhñ mase behn Israel nakn, nu gak za xkiäl kieen. ¿Naa zek chu zak ta gie'chn, Jesús laa behna ruun tuhñ behn giäl kiee' Ni'k nada gak zi'k. ¹⁸Bal nak nah ba gokbe, lliod rya xkiäl kie, y lolla yok guun laa gak zi'k ni zu tas ta gok la, ni'k zaloh na laa gak te nah, nad ndza'k kayun. ¹⁹Nah laa gak te diidx ni psa'n Moisés been wen blä gan diidxa, ya nad ded loseins nibee ra diidx ro'k nah, zek gun gan bañ zi'k ni rchaa pak laadx Dios. ²⁰Tsana wele ladx xtiidx Jesucrist, laa na rguaal riop gak ten behn guitn loh kruihz. Zek nehza naa, ya nada gak nah mbañ, laa behna mbahñ loxdo. Mod nak ni mbañ deb ni zu gichliuh re, zu mbaña rila ladx Lli'n Dios ni rya nah y pteed behn laa behn guit behn loh xkiäl kie. ²¹Ria nde ni le ga rsa laadx Dios, nad guna tob lad. Bal nak tuhñ gieen gan ya'nn zakru loh Dios con ni gieen san zi'k ni rnii loh diidx ni psa'n Moisés, zek ga'l xlia' na guit Jesús.

Laa ni rila laadxn Jesucrist zek nehza rya xkiäl kieen

3 ¹Loka ria la't behn Galacia, lul te nxeen la't. ¿Chu ni'k pxiin xkiäl riehnd? Tuhñ tsana bdixlä'y'n xtiidx Jesucrist loh, bgiena loh zi'k ni nak tas laa gak ro'k red reyand lli mod kuaa behn loh kruihz, guit behn. ²Naa tohb sa cos rak ladx niptidx loh y rak ladx zokd diidx: Lli mod kua'd Xpeenu Dios, çlaa ni beend zi'k ni rnii

loh diidx ni psa'n Moisés o laa ni wele laadxd xtiidx Jesús tsana pkadiahda? ³La't si lul te nxeen la't, loll niaka pslohd, Xpeenu Dios rnibee la't, xiäl naa la't ba rak laadxd chiebid neill sad, lla ruund Xpeenu Dios tob lad. ⁴Bliak lla trabahw bdeedd laa ni red loh xtiidx Jesucrist. ¡Chu nu nak ni bdeed xlia'd trabahw! ⁵Dios rdeed behn Xpeenu behn rka'd y ruun behn giäl dxiga' lohd; ria te ni'k ruun behna laa ni wele laadxd xtiidx Jesucrist, nada gak ni ruund zi'k ni rnii loh diidx ni psa'n Moisés.

⁶Zi'k nak Abraham, laa ni wele laadx behn diidx ni rähb Dios loh behn, zek nehz mna Dios loh behn zi'k ni nak tas behn ni llete xkiäl kiee. ⁷Naa la't ndzääb gand, nak mer behn ni zääd xnehz Abraham, laa na nak ria behn ni rile laadx xtiidx Dios. ⁸Loh xtiidx Dios gok ro' la bak rnii na, bal nak ria behn ni nad gak behn Israel chile laadxa xtiidx Dios, Dios zahn behn loh na zi'k nak tas behn ni llete xkiäl kiee. Dios mnii behn diidx ntsäy re loh Abraham tsana rähb behn: “Luuy guunii dxiin nak ni gunläy ria te behn gichliuh”. ⁹Zek nehza, ria tas behn ni rile laadx xtiidx Dios, ruunlä'y gak za Dioza, zi'k ni beenlä'y ka Dios Abraham laa ni wele laadx behn xtiidx Dios.

¹⁰Ria te behn ni rkuaa loh loh xtiidx Moisés, behn ro'k, sa'nia Dioza. Loll laa gak loh xtiidx Moisés rnii ra: “Chu tas behn ni nad guun gan guun zia' te zi'k ni rnii loh diidx re, sa'nia Dioza”. ¹¹Re rrie lla na naa, nak diidx ni psa'n Moisés nada guun gan sa' na tuhñ zi'k nak tas behn ni llete xkiäl kiee. Zek nehza loh xtiidx Dios rnii ra: “Ria behn ni rsya Dios xkiäl kiee, ni'k sdeed Dios giäl mbahñ ka' na laa ni rile laadxa Dios”. ¹²Nak ni guun mniet zi'k ni rnii loh diidx ni psa'n Moisés, llete rkiin chile laadx mniet Dios, stob ze' loh xtiidx Dios rnii na: “Behn ni guun gan guun ria te ni rnii loh diidxa, ni'k sa na guun gan bahña.”

¹³Jesucrist blää giäl lah tuhñ loh diidx ni psa'n Moisés, diidx re rsakzi na tuhñ. Diidx ni psa'n Moisés bzakzi na Jesús, gar ni ndzakzi na tuhñ. Laa gak loh diidxa rnii: “Dios ba psania behn, behn ni kaa loh yah, ro'k gäita”. ¹⁴Nde goka zi'k, zek giäl goklä'y ni nak diidx deed Dios ka' Abraham, zaad gak za na ka' ria behn ni nad gak behn Israel. Giäl goklä'y ro'k raada rka' behn, laa ni guit Jesucrist loh xkiäl kiesen. Ze'k nehza, ria te behn ni chile laadx Dios, ska' za na Xpeenu Dios ni nak diidx deed Dios.

¹⁵Ria la't ni ba rile laadxd xtiidx Jesucrist, naa nah guy diidx lohd tohb mod nii sa, zi'k ni rgie kan diidx gichliuh re: La't nahnd, nak gichliuh re, bal ni yann diidx loh sa'n, lla kaa diidxa loh giche't y lla gak fir ni' gi'cha, gi'ch ro'k ba saka, nad tohb ni guun gan tsaa ria

diidx ni ziääd loh na. ¹⁶Laa gak te zi'k been Dios, pteed behn xtiidx behn loh Abraham y loh tohb behn ni ríee xnehz Abraham. Naa nde sa gol tsu' cuidad: loh xtiidx Dios rnii na: laa behn pteed xtiidx loh tohb sa behn ni ríee xnehz Abraham y nada nii ria tas behn ni ríee xnehz Abraham. Behn ro'k, laa llä na nak Jesucrist. ¹⁷Nde na rak ladx gixläy loh: Dios bya'n behn tohb diidx riop behn Abraham y laa behn rähb behn zuun behna. Zek nehza diidx ni psa'n Moisés nada guun gan chika na diidx ni ba bya'n Dios riop Dios Abraham, ni'k saka nad gak yäälä. Ba gok tap gayuu gahl pchii (430) ihz ni bya'n Dios diidx riop Dios Abraham, zek ra good diidx ni psa'n Moisés. ¹⁸Naa bal nak giäl goklä'y ni deed Dios tuhñ ziääda laa ni gieen san zi'k ni rnii loh diidx ni psa'n Moisés, zek nde ya nada gak le ga rsalaadx behna tuhñ. Nde Dios rähb behn loh Abraham, ria ni deed behn, le ga zalaadx behna.

¹⁹Bal nak zi'k zek, nak diidx ni psa'n Moisés ʒlli wen beena' Ni'k gooda, been sa na wen, psiena diidx nak mniet behn giäl kíee. Xtiidx Moisés beena dxiin deb ni kaihd ra behn ni ríee xnehz Abraham dxiin; behn ro'k ba nak diidx xiääl Dioza. Diidx ni psa'n Moisés, nidoo gooda kua' ria llank Dios gibaa y ria ni'k pteeda diidxa kua' Moisés, zek Moisés ni'k nak ni bzuh pteed diidxa ria loh behn Israel. ²⁰Zek zi'k nak Dios nad behn kiin stob ni ndeed xtiidx behn. Laa behn tohb sa behn bzuh behn loh xtiidx behn.

Nde nak ni been diidx ni psa'n Moisés

²¹Naa zek chu zak ta gie'chn, diidx ni psa'n Moisés, nada gak tohb sa con ni diidx ni pteed Dios loh Abraham. Ni'k nada gak zi'k. Tuhñ ndon diidx ni psa'n Moisés nada ñuun gan ndeeda giäl mbahñ nka'n. Bal ni ñuna wen nsa' na tuhñ zi'k nak tas behn ni llete xkiäl kíee, zek ni'k ala ba zonaln. ²²Naa loh xtiidx Dios rnii ra ria te behn gichliuh nunia giäl kíee na, nad tohb diidx ni kuää giäl lah na. Zek nehza byu' nde: naa ria tas ni chile laadx xtiidx Jesucrist, zuun za na gan ka' na ria ni rähb Dios deed Dios.

²³Behn nak ni ndzääb chile laadxn, tsana kaihd za na giid, diidx ni psa'n Moisés ni'k nunia tuhñ, ro'k dxu'n dxu'laznaln giid behn ni chile laadxn kuää na tuhñ loh xkiäl kíeen. ²⁴Nak diidx ni psa'n Moisés laa na rguaal zi'k naka behn ni ruun gol nihdx ni rsiaani benin. Y laa gak te zi'k nak nde, diidx ni psa'n Moisés, bzaani na tuhñ beena wen pchi na tuhñ loh Jesucrist; zek naa con ni chile sa laadxn laa behn, Dios rahn behn lohn zi'k nak tas tohb behn ni llete xkiäl kíee. ²⁵Naa nak ni ba pchiin behn ni ne chile laadxn, zek diidx

ni psa'n Moisés, ba lohll rnibee na tuhñ. ²⁶Zi'k naka la't, ni chile sa laadxd Jesucrist, ba nakd lli'n Dios. ²⁷Zi'k za lo nak ni brilahd, ba nakd tohb sa riad Crist y ba nakd zi'k nak laa behn. ²⁸Naa Dios ya nad behn tsu' ciudad chu behn la't, naka nakd behn Israel o nadd gak behn Israel, naka nak la't behn ni rsyaa gol nihdx o nad zad ríee gol nihdx, naka nak mniet bengíee o bendxa'p, ni chile sa laadxd Jesucrist ba nak la't tohb sa riad laa behn, ni'ka sak, zek nehza ruite ni ryakloh y ruite ni nad yakloh. ²⁹Bal ni nakd xpehn Crist, laa gak za xnehz Abraham zäädd y ria la't ndzääb ka'd ria ni ne ka' Abraham.

4 ¹Skre na nak diidx ni rak ladx gixläy lohd: la't nahnd bal nak tohb dad lla sa'na ria ga ni nia na loh tohb llingaana; bal nak llingaan behn benin ra na, benin ro'k mase xdiahl ro' ka ni rapa, rguaal gak te na tohb mos, nu behn ni rnibee laa na; ²nu behn ni nunia benina y nunia za behn ria ni rap benina, laa behn nahn ria ni rkiin benina asta dxiin dzeh ni psa'n xtada diidx ya ba nu mod nibee na laa na y nibee na ria bien ni kua' na. ³Laa gak te zi'k gok tuhñ. Tsana kaihd za laadxn chile Crist, gok tuhñ zi'k nak tas tohb benin, zek ria mod ni nu gichliuh re ni'ka ruun gan nunia na tuhñ. ⁴Zek naa tsana pchiin dzeh ni rähb Dios, Dios pxääl behn lli'n behn byahbliuh na byu' lliaa na zi'k nak tas tuhñ nu lliaan; lli'n Dios wahña zi'k ni rnii loh diidx ni psa'n Moisés. ⁵Zek ria tuhñ ni rgíeen zi'k ni rnii loh diidx ni psa'n Moisés, lli'n Dios blää na giäl lah tuhñ ro'k, bdihlla xkiäl kieen y zi'k mod gak tuhñ mer lli'n Dios. ⁶Nak naa ni ba nakd lli'n Dios, ni'k raka diidx le laa ni pxääl behn Xpeenu lli'n behn nu na loxdoon. Naa Xpeenu behn ni mbähz loxdoon ni'ka ruun nak ni rñabn loh Dios, ba nu loseins rniin loh behn: “Luuy nakal xtada”. ⁷Naa zi'k mod ya nad luuy gak zi'k nak mos, naa ba nak luuy lli'n Dios. Naa ni ba nak luuy lli'n behn, Dios sdeed behn ria bien ni ndzääb ka'l.

Pab rñab behn loh ria behn Galacia yok za behn loh Dios

⁸Nak gok la tsana kaihd tsad gumbee Dios, la't ren ni nunia la't. Ria ni nunia la't, la't xiohd Dioza y ni'k nada gak zi'k. ⁹Nak naa ni ba rumbeed mer Dios, o nak xnehz diidxa giap lohd, laa behna ba rumbee la't, ¿liod rnii ra ikd yok zad loh ria ni mnibee la't gok la, loll ni'k llete wen beena la't' ¿Chu nu nak ni rchiga'd yokd nibee ria ni'k la't', loll ria ni'k llet le giäl rnibee rap da na. ¹⁰La't ga'l ruund lonih ni rak zohb xmal, ruund lonih ni rak zohb bää, zi'k za ria lonih ni rak zia' te ihz, y ruun rad lonih ni rak deb te tohb ihz. ¹¹Nah ran xuuy nu ro' ka rrieis, ria te dxiin ni ben lohd xlia' ro' ka bena.

¹²Ria la't ni ba rila laadxd xtiidx Jesucrist, gol gak zi'k ni nak nah; zi'k naka nah, gok zi'k nak la't. Tsana bzu lohd, la't ntsäy ro' gonchid nah. ¹³La't nahnd, nah tsana be xtiidx Jesucrist lohd nkob ro' ka, bena laa ni kazak nro. ¹⁴Giäl gihdx re goka zi'k nak tohb sen zek dion lina zyad o nadd ya nah. Nak la't nadd ñuun nah tob lad y nadd ndze' nah; la't pteedd ro'k bzu xuuy tas nah tohb llank Dios. La't gonchid nah xuuy ta za laa gak te Jesucrist reyanchid. ¹⁵Xiäl naa nirson te kalo zä ria giäl rkit laadx ro'k. Nak zek lul te rkit laadxd, rteeb ted ikd sdeedd pslioht ka, bal ni nkina. ¹⁶Naa chu zak ta sliad gand lo, laa ni rap lohd lliod ruund.

¹⁷Ria behn ni zääd, ni'k rkiila la't y rak laadxa guuna gan gakh xpehna, xiäl nada gak zakru zäada. Ria behn ro'k zäada rtihl sa na tuhñ, zek guund yudara. ¹⁸Niaka wen nak ni diiln mod gieen yudar sa'n yan behn, xiäl ndzäab gaka tohb mod zakru, nak gaka deb nak ni zu sa lohd, na laadxn ndzeb ro' ka ndzak ladx la't. ¹⁹Ria la't doo, nah re rni la't, bal nak la't gakbeed ni rsyaka laa na rguaal zi'k nak tohb bendxa'p ni kadeed loh giäl gihdx zahn, nde sbähz ka na asta tsana gakbe la't ba reyuund zi'k ni rchaa laadx Jesucrist. ²⁰Le naka ro'k zu lohd, zek nu mod kil stob xnehz diidx re ni na lohd, nak naa nia tas diidx gon la't asta ni za dxääl mod dxäl la't.

Zekre zaloh nak ni been Agar riopa Sara

²¹Ria la't ni rak laadxd guund zi'k ni rnii loh diidx ni psa'n Moisés, gol giähb lo dion, çchu nad laadx naa lliod rnii laa gak loh diidx ni psa'n Moisés' ²²Naa giapa lohd gand zi'k rnii ra: Abraham byu' chop llingaan behn, tohba nak lli'n behn riop behn xmos behn y stoba nak lli'n behn ni gop behn riop tsääl behn. Tsääl behn ni'k laadxa zu na ruite rnibee laa na, nada gak zi'k nak mosa. ²³Nak xptoo bendxa'p ni nak mos, byahbliuh na zi'k nak mod gichliuh re. Zek nak lli'n bendxa'p ni nad gak mos, byahbliuh na zek gak zi'k ni bya'n Dios diidx riop Dios Abraham.

²⁴Nde nu ni zaloh na. Riop bendxa'p re zaloh na chop giäl ruuy diidx ni bya'n Dios ria Dios behn Israel. Tohb giäl ruuy diidx laa nak ni gok ik dahñ ni la Sinaí y ni'k zaloh na Agar ni goka xmos Abraham. Ik dahñ Sinaí ro'k good diidx ni psa'n Moisés, zek nehza ria behn ni rhiga' guun zi'k ni rnii loh diidx ni psa'n Moisés, ba bya'na gaka mos zi'k nak tas gal Agar, ni byahbliuh tas xptoo na bak gok ptooa mos. ²⁵Nak Agar niaka dahñ Sinaí zaloh na. (Dahñ re zohba leen xliuh behn Arabia.) Diidx ni psa'n Moisés ik dahñ Sinaí rek, laa gaka zäädni ria behn giehdx Jerusalén naa; zek nehza ria

te behn giehdx Jerusalén nak behn mos loh diidx ni psa'n Moisés. ²⁶Nak tuhñ, Jerusalén ni re gibaa ni'k nak zi'k nak lliaan, y ria behn giehdx ro'k nada gak mos. ²⁷Loll laa gak loh xtiidx Dios rnii ra:

«Luuy bendxa'p ni nad xptoo tsu', pkit laadxa.

Pkaa rehdx pkit laadxa luuy ni nal gan loh yoob Zahn.

Naa ga'l, bendxa'p ni blää tsääl gan, maz ra xdiahl xpenina tsu', zuun ra na gan loh bendxa'p ni reriop tsääl.»

²⁸Ria la't ni rile laadxd Jesucrist, nah re gon la't: la't nakd zi'k nak Isaac, la't llä na nakd benin ni been Dios diidx deed Dios Abraham. ²⁹Xiäl zi'k ni gok tiemp rek, benin ni byahbliuh mod gichliuh re bzakzi na benin ni byahbliuh loh Xpeenu Dios y laa gak te zi'k kayak naa. ³⁰Loh xtiidx Dios rnii ra, tsana rähb Dios loh Abraham: “Blää mosa riop lli'na, benin ro'k nad ndzääb ka' na ria ni ral ka' lli'n tsääl-l, tsääl-l nada gak mos”. ³¹Gol gahn ga'l, tuhñ nadn gak lli'n bendxa'p ni nak mos, tuhñ nakn lli'n bendxa'p ni nad gak mos.

Jesucrist ba pslaa behn tuhñ ba lohll nakn mos

5 ¹Crist laa behn ba blää behn tuhñ dxirien laadxn, nak gahn mos. Tsana nak mniet mos, laa na rguaal zi'k nak tohb yug llooba giehn mniet, nad mniet su ladx. Zek nehza, ria la't tohb tas gol kuee tip loh giäl rsi laadx ni good la't, nak deedd loseins yokd gakt mos stob.

²Gol kuadiah xtidx. La't zi'k ni rumbee kad nah la Pab, naa rni lohd: bal nak la't guund zi'k ni ruun behn Israel rtiuu behn tla' bääł ka behn, zek ga'l xlia' na guit Jesucrist, ria te trabahw ni bdeed behn llete wen guuna la't. ³Chu tas behn ni tiuu bääł ka na zi'k ni ruun ka behn Israel, nah re rak ladx gon loh behn ro'k stob: “Luuy ndzääb guul ria te zi'k ni rnii loh diidx ni psa'n Moisés”. ⁴Ria la't nak ni zä diidx xkiäl riehnd laa ni guund zi'k ni rnii loh diidx ni psa'n Moisés, zek nehza sa'n Dios la't zi'k nak tas behn ni llete xkiäl kiee; nah re gon la't nak diidx le, ni'k laa na nak, ba blääd gan Jesucrist, ya nad rchaa laadx ka'd ni le ga rsa laadx Dios la't. ⁵Tuhñ ndon, laa ni rile laadxn Jesucrist y laa ni riapn Xpeenu Dios, zek nehza nu ikn, sdxiiin dzeh tsana kuää Dios diidx tuhñ llete xkiäl kieen. ⁶Naa ni ba nakn tohb sa rian Jesucrist, llet le ka sak nak ni tiuun tla' bääł kan o nad zan tiuu na. Ni sak laa nak ni chile laadxn Jesucrist, ni'k nena tsana ryan sa'n.

⁷Loll la't wen ka zäädd loh xtiidx Dios, nirson te chu ni'k ptsaa xkiäl riehnd nak ni ba rak laadxd kuääd gan diidx re ni nak diidx le. ⁸Dios nak ni pkaa rehdx la't, nada gak laa behn kaxiin xkiäl riehnd.

⁹La't gak nahnd, zi'k naka kohb ni rak pan, nu däh ni zä loh na zek riatsa. Mase tonin sa na rgo'tsnaaz kohba, deb ga kohb ru' na; laa gak te zi'k zaloh nak ni kayuun behn rek ni kaxiin xkiäl riehnd. ¹⁰Nah rkua lo loh Dios rñaab loh behn, la't gak xkiäl riehnd zi'k nak za xkiäl rien nah. Behn ni kaxiin xkiäl riehnd, chu tas naka, ni'k Dios deed casti na.

¹¹Naa bal naka diidx le nah lal tas rsed ra la't ndzääb tiuud tla' bääł kad zi'k ni ruun ka ria behn Israel, ria behn Israel nad behn lia gan lo, laa ni kayun zi'k ni ruun behn. Lli za cosa lia behn gan behn lo ni tsu' lliiaan behn nah. Xiäl bal ni gun zi'k, zek ga'l zi'k za ria diidx ni ruy lohd lliod guit Jesucrist loh xkiäl kieen ya llete sak da na. ¹²Nak ria behn ni rkiil la't guund zi'k ni ruun ria behn Israel, bal naka ndzeb ro' ka rchiga' behn tsu' sen behn, bal nak zi'k tiuu te behn deb te laa behn.

¹³Ria la't ni ba rile laadxd xtiidx Jesucrist, Dios pkaa behn rehdx la't riääł lachnia diidx ni psa'n Moisés ya ba gok rnibee na la't. Dios ba gal pteed behn loseins guund ni rchaa tas laadxd, xiäl laa behn nad rchaa laadx behn guund ria ni nak giäl kiee ni rñab tas bääł kad. La't ni ndzääb guund laa na nak, yad sa'd, gol guun yudar sa'd. ¹⁴Naa ga'l, skre ndzääb gakbee mniet ria te diidx ni psa'n Moisés: “Gol ya sa'd zi'k ni ryad laa gak la't”. ¹⁵Xiäl naa bal nak la't nadd ya sa'd, rslohd rsakzid sa'd y rdihldnid sa'd, ni'k ga'l xuuy la't mañ gix reyawya' dech sa'. Nak ni ruund zi'k, ni'k nu rrieis re'chd.

Ndzääb bahñ mniet zi'k ni rchaa laadx Xpeenu Dios

¹⁶Zek nehza nah re rni la't: Gol bahñ zi'k ni rchaa laadx Xpeenu Dios, la't ya nak ra dxiga'd guund zi'k ni rñab tas bääł kad. ¹⁷Nak bääł kan, rñaba tuhñ gieen ria ni nad rchaa laadx Xpeenu Dios; y zi'k za Xpeenu Dios nada deed loseins gieen ria ni rñab bääł kan. Xpeenu Dios rgabiuh na tuhñ tohb lad y bääł kan rgabiuh na tuhñ stob lad, zek nehza nad ted guun gan guund ria ni rchaa tas laadxd. ¹⁸Naa bal nak la't deed loseins Xpeenu Dios deeda mnii la't lliod ndzääb guund, zek ga'l ya ba lohll rnibee diidx ni psa'n Moisés la't.

¹⁹Ria behn ni ruun ria ni rñab bääł ka na, nle ro' naka. Giäl kiee ro'k, laa nak: tsana reisinin behn ni nad gak tsääłn; tsana neill cos mal nu ikn gieen y rchiga'n gieena; ²⁰tsana rkuaa lohn loh ni nad gak Dios; tsana nakn bruh y zo zan loh bruh gak rmed tuhñ; zi'k za tsana nu lliiaan loxdoo rdion loh sa'n; tsana rdihlnin sa'n; tsana nak tuhñ behn ni nda; tsana ndze'ts tuhñ; tsana rak laadxn tuhñ paka gieen gan loh sa'n; tsana rlyu'n giäl dihl sa'n; naaza tsana rtihln ria

behn ni ba rila laadx Jesucrist, rsloh rlia' behn; zi'k za giäl kiee nak ni rliäs stob kuua behn y slohn seed behna ren ka mod, slohn tsaan loh xtiidx Dios; ²¹zi'k za giäl kiee na nak ni ru'lliaan sa'n; giäl kiee na tsana rak mniet bengo'; giäl kiee na tsana rdiaaw xa'tasn y nada gak ria gak giäl kieea ni'k, nu ra ria ni ruun mniet. Naa nah run bis la't zi'k ni ba rohn ka la't gok la, chu tas behn ni ruun giäl kiee ro'k, behn ro'k nad Dios tsu'nia na.

²²Zek zi'k nak Xpeenu Dios ni'k rtsaa na tuhñ. Xpeenu Dios ni'k rdeeda nak ni ryan sa'n; rkit laadxn; ru' giäl rsi laadx loxdoon, rak tuhñ behn zakru, nadn gak behn giäl dih; rak tuhñ behn ni rap pasieins; rak tuhñ behn wen rniin loh ria behn; rlas laadxn ria behn; y rgieen zi'k ni rdeedn xtiidxn; ²³rak tuhñ behn ni ndoo; naaza rsiuhn xlugarn, nadn gieen ria ni ziäd tas xkiäl riehnn. Tsana rgieen zi'k ni rñab Xpeenu Dios, ruite chu ni'k nak ni dxiib kiee tuhñ. ²⁴Nak ria behn ni ba nak xpehn Jesucrist, ria te ria giäl kiee ni rñab bääk ka behn, ni'k ba wesa'n behna loh kruihz laa ni wele laadx behn guit Jesucrist loh kruihz. ²⁵Ria tuhñ ni ba mbahñn zi'k ni rchaa laadx Xpeenu Dios, ndzääb deedn loseins ni'ka deed mnii tuhñ lliod ndzääb bahñn. ²⁶Tuhñ nad ndzääb gahn behn ni rbää loh ndzeb, nak lyu'n giäl dih sa'n y nak lian dion loh sa'n, bal nak nu ze' ruun behn gan lohn.

Golguun yudar sa'd

6 ¹Ria la't ni ba rila laadx xtiidx Jesucrist, nah gon la't, bal ni ga' tohb sa'd byahb behn giäl kiee, ria la't ni ba mbahñn zi'k ni rchaa laadx Xpeenu Dios, gol guun yudar behn dxaax mod behn. Golguuna tohb mod zakru, nak toxni ya' tasd behn. Tohb tohbd gol tsu' cuidad lliod rebahñn, nada gak wihdx zek la't ba byahbd loh giäl kiee. ²Bal nak gien tohb sa'd nu ni rtää behn o nu ni rsakzi behn, la't gol guun yudar behn. Bal ni guund yudar behn zek ga'l ba reyuund zi'k ni rnii loh diidx ni psa'n Jesucrist. ³Bal ni nu la't xliohd sak la't, lolla llet le sak la't; ni'k laa gak te la't rsigieed laa gak la't. ⁴La't nak ni ndzääb guund: tohb tohbd gol gahn dion lliod mbahñn; bal nak wen ka zäädd, zeka golkit laadx. Y nak rahnd loh sa'd nak ni rxiohd la't maz pak zakru rebahñn. ⁵Tohb tohbn ndzääb diil mod lliod dxiriäaln loh ria ni rtää tuhñ.

⁶Zi'k naka ria la't, nu ria behn ni rseed la't xtiidx Dios, ria behn ro'k ndzääb guund yudar behn, ria ni ruun tasd gan, golzalaadxa ka' behn.

⁷Nak ku' ikd zuund gan sigieed Dios, nak Dios nad tohb ni guun gan sigiee behn. La't nahnd, yah konex ni rsuh mniet, laa gak za

konexa guun mniyet gan. ⁸Y laa gak te zi'k nak nde: bal nak tohb behn guuna zi'k ni rñab bääł ka na, behn ro'k nak ni guuna gan laa na nak: gie na gabihl. Zi'k za bal nak tohb behn guuna zi'k ni rchaa laadx Dios; behn ro'k zuuna gan bahña loh Dios tohb sa tir. ⁹Tuhñ nak dzahn nak ni gieen ria ni nak zakru. Bal nak tuhñ nadn dzah, sdxiiin ka dzeh tsana kill Dios tuhñ. ¹⁰Zek nehza tuhñ, tsana nu tas mod gieen yudar ria behn, ndzääb gieena; bal nak behn behn ni ba wele laadx xtiidx Jesucrist, ni'k pak nak ni gieen yudar nidoo.

¹¹Gol gahn ga'l roob ka letr kakua re, ria diidx re nah le kakua na.

¹²Ria behn ni rak laadx laa juers pak tiuud tla' bääł kad, ria behn ro'k ruuna ni'k zek yana zakru ria loh behn y zek nad ria behn zakzi na xcuent diidx ni guit Jesucrist loh kruihz. ¹³Xiäl naa laa gak ria behn ni rtiuu tla' bääł ka, nila laa behn nad guun gan guun zia' te zi'k ni rñii loh diidx ni psa'n Moisés. Ni'k si wen ro' nak behn rnibee behn la't guunda, loll zek ba rbää loh behn ndzeb nak ni been behn gan pkadiahd xtiidx behn ptiuud bääł kad. ¹⁴Nak nah llete stob ze' nak ni kuä da loh ndzeb: trabahw ni bdeed Jesucrist ni nak behn ni nunia tuhñ, tsana kuaa behn loh kruihz, ni'k le sa ruun nak ni rbä gal lo ndzeb. Ni'ka been wen nah ni gok gan psaniaa ria ni nu gichliuh re y ria ni'k pslaa na nah. ¹⁵Bal nak nu la't ba ptiuud bääł kad o llete, ni'k llete wen y llete mal guun da na la't. Ria ni sak laa na nak: gak tuhñ behn kob dxaa ria ni nak tuhñ, lyään gan mod gola. ¹⁶Ria behn ni zääd mod kob re, Dios sdeed behn giäl rsi laadx loxdoon na y zuunlä'y behna. Ni'k llä na nak behn Israel ni nak xpehn Dios.

¹⁷Lo re naa, ya nad ra rchaa laadx ku' ra ria behn lliiaan nah; ria gihd ndib ni ka nah ni'k nak sen ni rap zi'k ni nle tas nak nah xpehn Jesús.

¹⁸Ria la't sa'n ni ba rila laadxd Jesucrist ni nak behn ni nunia tuhñ, laa behn guunlä'y la't tohb tohbd. Ni'k niaka zi'k gaka.